

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3201/2015. (X. 14.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.27.228/2014/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Két indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.27.228/2014/7. számú ítélete (a továbbiakban: ítélet) ellen alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő jogi képviselőjük útján. Az indítványozók – az Alkotmánybíróság főtikársága felhívására előterjesztett indítványkiegészítésükben foglaltak szerint – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését sértőnek tartják a támadott ítéletet.
- [2] 1.1. Az ügy előzménye, hogy az indítványozók 2009. december 8-án kelt adásvételi szerződéssel – amelyet 2010. január 5-én módosítottak és az adásvételi szerződéssel egységes szerkezetbe foglaltak – ingatlantulajdont vásároltak. A tulajdonjog bejegyzésére 2010. január 11-én 2009. december 8-ára visszamenőleges hatállyal került sor.
- [3] A megvásárolt ingatlan forgalmi értékének megállapítása céljából az illetékhiatal (Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Dél-alföldi Regionális Igazgatósága Illeték Főosztály Forgalmi Értékmegállapító Osztály) 2010. január 11-én kelt végzésével helyszíni szemle tartását rendelte el, 2010. január 12-én kelt végzésével pedig rendelkezett az eljárási határidő meghosszabbításáról, melyeket – a tértivevény tanúsága szerint – az indítványozók laicímén meghatalmazottjuk vette át. Ez a meghatalmazott azonos azzal a személlyel, akiről az indítványozók az eljárás során csak a későbbiekben állították azt, hogy tőlük nem rendelkezett meghatalmazással arra, hogy nevükre szóló levélküldeményt vegyen át.

- [4] A helyszíni szemlét az indítványozók jelenlétében fogatosította a hatóság 2010. január 21-én. Ezt követően került sor 2010. február 19-én a visszerhes vagyonát-ruházási illetékfizetési kötelezettség tekintetében fizetési meghagyás kibocsátására, egyúttal az illetékhivatal az illeték megfizetését 2013. december 8. napjáig felfüggesztette. A fizetési meghagyást 2010. február 24-én kézbesítették az indítványozók lakcímére, amelyet ez esetben is meghatalmazottjuk vett át a térítvény szerint.
- [5] 1.2. Miután az illetékmentesség határideje 2013. december 9-én letelt, és 2014. január 30-ig nem került sor használatbavételi engedély iránti kérelem benyújtására, az ügyben érintett ingatlanra vonatkozóan az illetékhivatal (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bács-Kiskun Megyei Adóigazgatósága Eljárási Főosztály) 2014. február 12-én kelt határozatával elrendelte az illeték felfüggesztésének megszüntetését és az illeték, valamint az eltelt időre esedékes késedelmi pótlék megfizetésére kötelezte az indítványozókat. A határozatot az indítványozók lakhelyére a címzeteknek kézbesítették 2014. február 24-én.
- [6] 1.3. Az indítványozók az elsőfokú hatósági döntéssel szemben fellebbezést nyújtottak be. A másodfokú hatóság az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Ezt követően az indítványozók keresetlevelet nyújtottak be a másodfokú hatóság döntésével szemben.
- [7] Az indítványozók mint felperesek keresetükben a 2010. február 19-én kelt fizetési meghagyás kézbesítésének szabályszerűségét vitatták. Az indítványozók szerint, mivel nem adtak semmilyen formában meghatalmazást a küldeményeket ténylegesen átvevő személynek a részükre címzett levélküldemények átvételére, a postai szolgáltató nem kézbesíthetett szabályszerűen a küldeményt átvevő személy részére. Mivel a fizetési meghagyást nem kézbesítették a felperesek részére, ezért nem volt tudomásuk arról, hogy a felfüggesztés határideje 2013. december 8-án lejárt. Az indítványozók mint felperesek arra hivatkoztak, hogy az építési engedély szerint 2014 áprilisáig voltak kötelesek az építést befejezni és benyújtani a használatbavételi engedély iránti kérelmet. Az indítványozók mint felperesek vitatták az illeték megállapításának alapját is.
- [8] Az alperes (NAV) hangsúlyozta, hogy a kézbesítés körében azt szükséges vizsgálnia a bíróságnak, hogy a címzés szabályszerű volt-e, valamint hogy a kitöltött térítvény adatainak értelmezése igazolja-e a szabályos kézbesítés megtörténtét. Az alperes álláspontja szerint ezeket figyelembe véve a kézbesítés szabályszerű volt.
- [9] 1.4. A bíróság elutasította a keresetet. Döntését azzal indokolta, hogy a hatóság döntését a hivatalos iratokra vonatkozó szabályok szerint kell kézbesíteni.

Erre nézve a postáról szóló 2003. évi CI. törvény (a továbbiakban: Postatv.) 3. § 28. pontja, valamint 16. § (1) bekezdése, továbbá a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: postarendelet) 16. § (2) bekezdése irányadó. Hivatkozott továbbá a bíróság arra, hogy a Magyar Posta Általános Szerződési Feltételei a postai és ahhoz kapcsolódó szolgáltatások igénybevételére címet viselő üzletszabályzat (a továbbiakban: Magyar Posta Üzletszabályzata) szerint a lakcímen történő kézbesítés esetén jogosult átvevőnek a címzetten kívül a meghatalmazott, természetes személy esetében a helyettes átvevő, illetve az Üzletszabályzatban meghatározottak szerint az alkalmi átvevő illetve a közvetett kézbesítő minősül. Az Üzletszabályzat szerinti jogosult részére történő átadással a Posta a postai szolgáltatási szerződést teljesítette. A címzetten kívüli egyéb jogosult átvevő a polgári jog általános szabályai szerint felel a küldemény címzett részére történő átadásáért.

- [10] A bíróság hivatkozott végül a téves kézbesítés esetén irányadó szabályokra, így a postarendelet 27. § (1) bekezdésére, hogy a felperesek, bár tudomással bírtak arról, hogy a nevére szóló postai küldeményt átvevő személy jogosulatlanul járt el (így például a helyszíni szemle tartását elrendelő végzés esetében), nem hivatkozott a kézbesítés téves voltára és az esetleges további téves kézbesítések megelőzése érdekében egyik felperes sem tett intézkedést.
- [11] 2. Az indítványozók indítványukban előadták, hogy az illeték megfizetésére kötelező, 2010. február 12-ei keltezésű fizetési meghagyást nem kapták kézhez, mivel a levélküldeményt más személy vette át, akinek az indítványozók – állításuk szerint – nem adtak meghatalmazást, hogy a részükre mint magán-személyek részére címzett iratokat átvegye. Az indítványozók szerint a fizetési meghagyást azért nem kapták kézhez, mert azt arra jogosulatlan személy vette át, ezért elestek jogorvoslati joguk gyakorlásának lehetőségétől.
- [12] Az indítványozók kifejtették, hogy az a személy, aki az indítványozók részére kézbesített fizetési meghagyást átvette az indítványozók cége iratainak átvételére jogosult. Az indítványozók szerint a kérdéses levelet a posta nem kísérelte meg a lakcímükön kézbesíteni, mert akkor a küldeményt átvevő személy a postai kézbesítőkönyvet is aláírta volna, azonban erre nem került sor.
- [13] Az indítványozók szerint a bíróság jogértelmezése – a Postatv.-t, a postarendeletet és a Magyar Posta Üzletszabályzatát illetően is – téves, ezért alaptörvény-ellenes. Álláspontjuk szerint a bíróság jogértelmezéséből az következik, hogy a hatóság és a posta bárkinek átadhatja a postai küldeményt anélkül, hogy megvizsgálná, hogy az iratot átvevő személy jogosult-e az átvételre (megfelelő

- meghatalmazással rendelkezik-e). Az ítélet az indítványozók szerint jogszabálysértő, mivel olyan határozaton alapszik, amely nem emelkedett jogerőre.
- [14] Az indítvány-kiegészítésben foglaltak szerint az ítélet indokolása azért is téves, mivel arra hivatkozik, hogy fizetési meghagyást átvevő személy más esetben is vett át jogosulatlanul iratot az indítványozók részére. Az indítványozók szerint a bíróság tévesen értelmezte és alkalmazta a Magyar Posta Üzletszabályzatának vonatkozó rendelkezéseit, mert az ítélet szerint a postai küldemény bárkinek átadható. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog az adott ügyben azért sérült, mert az érintett számára nem volt biztosított, hogy a hatósági döntésről értesüljön és a törvényben biztosított határidőn belül eldönthesse, hogy kíván-e élni jogorvoslati jogával.
- [15] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggésben az indítványozók az eredeti indítványukban e jog sérelmét nem állították, indítvány-kiegészítésükben pedig csupán idézték az Alaptörvény vonatkozó szövegrészét.
- [16] 3. Az Alkotmánybíróság az indítványokat, tekintettel azok tárgyi azonosságára, az Abtv. 58. § (2) bekezdése és az Ügyrend 34. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.
- [17] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el az ügyben. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. E vizsgálat körében az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert – az alább kifejtett indokok szerint – nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek.
- [18] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésére alapított alkotmányjogi panasz eleget tesz az Abtv. 27. §-ának, ám nem elégíti ki az Abtv. 29. §-ában, valamint 52. § (1b) bekezdés b) pontjában foglalt befogadhatósági feltételt. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [19] A jelen alkotmányjogi panasz ezzel szemben az ítéletet lényegében annak törvénysértő jellege miatt támadja, ezt meghaladóan alkotmányossági kérdést – alapjog sérelmet – nem vet fel.

- [20] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében az indítvány ténylegesen nem fejtette ki az alapjog-sérelem mibenlétét, pusztán szó szerint idézte az Alaptörvény e rendelkezését. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában az indítványozók érvelésének lényege, hogy az ítélet törvénysértő, az téves jogalkalmazáson és jogértelmezésen alapul. Az indítványozók által vélt jogszabálysértések az alapügyben – annak összefüggéseire tekintettel – nem vetnek fel alkotmányossági kérdést: az, hogy a bíróság az indítványozóktól eltérő jogi álláspontot foglalt el, nem ellentétes a tisztességes eljárás-hoz és a jogorvoslathoz való joggal.
- [21] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagában a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}
- [22] Jelen ügyre vetítve mindez azt jelenti, hogy az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre a bíróságok döntéseinek felülvizsgálatára, így annak megítélésére, hogy törvénysértő volt-e az ítélet.
- [23] Az Alkotmánybíróság ezért úgy találta, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben sem bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vetett fel.
- [24] Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2015. október 5.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., *Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/820/2015.

